

## Utlåtande Rotel IV (Dnr KS 2020/297)

### **Motion om att årligen erbjuda utbildning i hjärt- och lungräddning till förskolelärare**

Motion av Peter Wallmark (SD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.  
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

**Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist** anför följande.

#### Ärendet

Peter Wallmark (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige och föreslår där att årliga utbildningar i hjärt-och lungräddning (HLR) ska utföras och omfatta all förskolepersonal med anledning av det stora ansvar personalen har över barns säkerhet. I motionen hänvisas till en undersökning gjord av Trygg Hansa 2017. Resultatet visade att 4 av 10 bland förskolans personal någon gång befunnit sig i en situation där de behövt använda HLR, men att bara var tionde uppgav att de hade den kunskap som krävdes. Utöver detta uppgav även en majoritet av personalen att en HLR-utbildning skulle skapa större trygghet i yrkesrollen.

#### Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Kungsholmens stadsdelsförvaltning har svarat med ett kontorsyttrande.

*Utbildningsnämnden* anser att riktlinjerna i sin nuvarande form är tillräckliga och att de därmed inte behöver ändras. Nämnden avstyrker därför förslaget.

*Bromma stadsdelsnämnd* anser att nuvarande intervall säkerställer att merparten av medarbetarna har HLR-utbildning och att medarbetarna känner trygghet kring barnsäkerhet.

*Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd* anser att de riktlinjer och rutiner som finns bör räckta och motsvara den säkerhet som motionären efterfrågar.

*Kungsholmens stadsdelsförvaltning* ställer sig positiv att HLR-utbildning genomförs årligen till all förskolepersonal inom samtliga stadsdelsförvaltningar för att säkerställa att förskolepersonal har uppdaterade kunskaper om hjärt- och lungräddning.

## Mina synpunkter

Stockholms stads kommunala likväl fristående förskolor ska hålla en hög kvalitet. Det innebär bland annat att både förskolebarn och deras föräldrar ska känna sig trygga i att förskolan är en säker plats för barnet.

Stockholms stads förskolor arbetar systematiskt med barnsäkerhet och följer de centrala riktlinjerna - "Säkra förskolan"- som togs fram med hjälp av stadsdelsnämnderna förra mandatperioden. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa en hög och likvärdig säkerhet för alla barn i förskolan. De generella kraven som rör hjärt- och lungräddning innefattar att; förskolan ska ha rutiner för att säkerställa personalens kompetens, att denna kompetens är aktuell och uppdaterad samt att samtliga ur personalstyrkan ska genomgå uppdaterad utbildning i första hjälpen minst vartannat år.

Rektorerna bär ansvaret för att kompetensen upprätthålls och som tidigare lyfts av samtliga remissinstanser ska rektorerna se över personalens kunskaper vid eventuella personalbyten och tjänstledigheter. Det är viktigt att rektorerna, som har störst kunskap om den egna verksamhetens förhållanden, har möjlighet att genomföra utbildningarna utifrån de centrala riktlinjerna.

## Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad men hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 16 september 2020

På kommunstyrelsens vägnar:  
ANNA KÖNIG JERLMYR

Isabel Smedberg-Palmqvist

*Mats Larsson*

**Reservation** anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå kommunstyrelsens förslag till beslut
2. Att bifalla motionen

Därutöver vill vi anföra följande:

Det är alldeles uppenbart att det behövs en förändring i frekvensen av utbildningen i hjärt- lungräddning för förskolepersonal när så många som 90 % uppger att de saknar den kunskap de behöver för att ge den typen av hjälp. Att ha personal som är trygga och uppdaterade i sina kunskaper för barnens säkerhet borde vara något självklart.

En risk med att upprätthålla kunskaperna i hjärt- och lungräddning med nuvarande frekvens om två år är en stor personalomsättning inom förskolan. Det är i så fall ytterligare ett incitament för att ha tätare utbildningstillfällen. Det kommer då aldrig att passera mer än maximalt ett år för ny personal att få ta del av utbildningen.

## Remissammanställning

### Ärendet

Peter Wallmark (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige och föreslår där att årliga utbildningar i hjärt-och lungräddning (HLR) ska utföras och omfatta all förskolepersonal med anledning av det stora ansvar personalen har över barns säkerhet. I motionen hänvisas till en undersökning gjord av Trygg Hansa 2017. Resultatet visade att 4 av 10 bland förskolans personal någon gång befunnit sig i en situation där de behövt använda HLR, men att bara var tionde uppgav att de hade den kunskap som krävdes. Utöver detta uppgav även en majoritet av personalen att en HLR-utbildning skulle skapa större trygghet i yrkesrollen.

### Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Kungsholmens stadsdelsförvaltning har svarat med ett kontorsyttrande.

### Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

I stadens riktlinjer för barnsäkerhet för kommunal förskola och i riktlinjer för fristående förskola framgår att utbildning i första hjälpen ska genomföras för personal i förskolan minst vartannat år. Stadsledningskontoret bedömer att dessa riktlinjer är tillräckliga. Stadsledningskontorets föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om att årligen erbjuda utbildning i hjärt-lungräddning till förskollärare av Peter Wallmark(SD) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

## **Utbildningsnämnden**

**Utbildningsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 28 maj 2020 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

*Reservation* anfördes av Martin Westmont (SD), bilaga 1.

**Utbildningsförvaltningens** tjänsteutlåtande daterat den 28 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser i likhet med motionären att det är fortsatt viktigt att utbildning i första hjälpen genomförs av all personal i förskolan. Förvaltningen bedömer samtidigt att stadens riktlinjer är tillräckliga gällande utbildning i första hjälpen. Riktlinjerna för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor togs fram 2018. Då bedömdes utbildning i första hjälpen vartannat år som tillräckligt. Utbildningsförvaltningen har inte fått några indikationer om att riktlinjerna i sin nuvarande form inte är tillräckliga och anser därmed att de inte behöver ändras. Förvaltningen avstyrker därför förslaget.

## **Bromma stadsdelsnämnd**

**Bromma stadsdelsnämnd** beslutade vid sitt sammanträde den 28 maj 2020 följande.

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om ”Motion (2020:297) om att årligen erbjuda utbildning i hjärt- och lungräddning till förskollärare.

*Reservation* anfördes av Anders Edin (SD), bilaga 1.

**Bromma stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande daterat den 29 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionären om att barnens trygghet och säkerhet är av stor vikt. Det är även angeläget att den personal som arbetar vid förvaltningens förskolor har god kunskap och beredskap gällande hur de kan förebygga risker och

olyckor samt att de har kunskap i hur de ska agera vid faktiska händelser. Ansvaret för att utbildningar i HRL och barnsäkerhet/barnolycksfall genomförs ligger idag på respektive rektor. Rektorerna har ansvar för att se till att utbildningarna genomförs regelbundet med ett sådant intervall att merparten av personalen ska ha kunskap inom HLR och olycksfallshantering. Enligt Stockholms stads riktlinjer för barnsäkerhet "Säker förskola" ska personalen uppdatera sin kunskap i området minst vartannat år. Om det varit en högre omsättning och anställts många nya förskollärare och barnskötare i något förskoleområde och om någon i personalen uttrycker önskemål om att fylla på kunskap oftare än vartannat år köps extra kurser in. Brommas kommunala förskolor har en gemensamt utformad Krisoch katastrofpärm där det finns en inlagad första hjälpen och barnsäkerhet. I inlagan beskrivs hur personalen ska agera vid exempelvis situationer där barn har satt i halsen och riskerar kvävning, en blödning uppstått eller när en person hamnar i chock. All personal ska känna till innehållet i Kris- och katastrofpärmen. Barnskyddsronde ska genomföras minst en gång per år på varje förskola. Brister som upptäcks enligt förskolans rutiner för egenkontroll ska dokumenteras och anmälas till rektor. Förvaltningen instämmer med motionären att regelbunden utbildning i HLR är viktigt men att nuvarande intervall, som innebär att utbildningarna genomförs vartannat år och utifrån särskilda behov, säkerställer att medparten av medarbetarna har utbildning och att medarbetarna känner trygghet kring barnsäkerhet.

## **Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd**

**Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd** beslutade vid sitt sammanträde den 28 maj 2020 följande.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

*Reservation* anfördes av Henrik Åkerlund (SD), *bilaga 1*.

**Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande daterat den 28 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionären om att barnens säkerhet på förskolan är mycket viktig. Det är också angeläget att personalen har beredskap och kunskap om hur man kan förebygga olyckor och risker samt agera vid faktiska händelser. Hägersten-Liljeholmens kommunala förskolor har varit delaktiga i att ta fram underlag till och följer stadens gemensamma riktlinjer "Säker förskola" för att åstadkomma en god och likvärdig säkerhet för alla barn i stadsdelens kommunala förskolor. Riktlinjerna är beslutade i kommunfullmäktige juni 2018.

Förskoleenheterna tar utifrån riktlinjerna fram egna rutiner och arbetssätt för säkerhetsarbetet. Alla kommunala förskolor har handlingsplaner för allvarliga händelser och kriser, med rutiner för hur personalen ska agera vid olika akuta incidenter. Det ska även finnas en fysisk krispärm på varje förskola. Varje förskola utformar och anpassar arbetssätten utifrån sina lokala förhållanden samt kompletterar med sina kontaktuppgifter. Krisplanen skall behandlas/uppdateras på en arbetsplatsträff en gång om året. Rektor eller av rektor utsedd person svarar för information om krisplanen till nyanställd personal. På samma sätt skall information ges till personal som återkommer efter tjänstledighet och liknande. Genomgång av olycksfallsrisker sker i samband med den årliga arbetsmiljöinventeringen. Barnskyddsround skall genomföras minst en gång per år. Brister som upptäcks enligt förskolans rutiner för egenkontroll skall dokumenteras och anmälas till rektor.

## **Kungsholmens stadsdelsförvaltning**

**Kungsholmens stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande daterat den 5 maj 2020 har i huvudsak följande.

I juni 2018 tog kommunfullmäktige beslut om riktlinjer för barnsäkerhet för de kommunala förskolorna i staden. Riktlinjerna anger att alla förskolor ska ha rutiner för att säkerhetsställa att personalens kompetens gällande brandskydd och första hjälpen för barn är aktuell och uppdaterad. Vad gäller utbildning i första hjälpen innebär det att samtlig personal på förskolan minst vartannat år ska uppdatera sin kunskap på det området. Enligt ett tidigare beslut i Kungsholmens stadsdelsnämnd utbildar de kommunala förskolorna i stadsdelen årligen sin personal i HLR. Förvaltningen är positiv till motionen att HLR-utbildning genomförs årligen till all förskolepersonal inom samtliga stadsdelsförvaltningar för att säkerställa att förskolepersonal har uppdaterade kunskaper om hjärt- och lungräddning.

## Reservationer m.m.

### Utbildningsnämnden

*Reservation* anfördes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

1. Att motionen tillstyrks
2. Därutöver vill vi anföra följande

Förvaltningen för fram i sitt svar att staden har riktlinjer för barnsäkerhet där första hjälpen ingår och att utbildning ska ske minst vartannat år. Just att det ska ske betyder inte alltid att utbildningen genomförs på ett fullgott sätt. Trygg-Hansa gjorde 2017 en undersökning bland förskolelärare där det visade sig att en av fyra befunnit sig i en situation där HLR behövts. Var tionde förskolelärare uppger att de inte har kunskaperna för att hantera ett luftvägsstopp och flertalet förskolelärare uppgav att de aldrig blivit erbjuden en HLR utbildning. Då kompetensluckor bland personalen kan förekomma anser vi det nödvändigt att ta ett helhetsgrepp från stadens sida och bredda utbildningsnivån kring hjärt- och lungräddning i förskolan. Vi anser att frågan är så pass viktig och att utbildning ska ske varje år så att kunskapsnivån höjs bland förskolepersonalen. Att årligen erbjuda regelbunden utbildning i hjärt- och lungräddning till förskolelärare skulle skapa trygghet hos både personal och föräldrar.

### Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

*Reservation* anfördes av Henrik Åkerlund (SD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att tillstyrka motionen

Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokraterna välkomnar att förvaltningen delar vår syn på behovet av att förskolelärare besitter kunskapen för att utföra HLR om det skulle bli påkallat. Förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande att rektor, eller av rektor utsedd person, ansvarar för information kring förskolornas säkerhetsarbete. Vi instämmer i de positiva fördelar som följer från att anpassa säkerhetsarbetet till respektive enhet men vidhåller att kompetensen inom HLR fortfarande inte är så hög som den kunde ha varit, vilket även beskrivs i motionen. Då kompetensluckor bland personalen bevisligen existerar trots dagens decentraliserade system, anser vi det nödvändigt att ta ett helhetsgrepp från stadens håll i denna specifika fråga för att åtgärda det.



## **Bromma stadsdelsnämnd**

*Reservation* anfördes av Anders Edin (SD) enligt följande.

1. Att motionen tillstyrks

Därutöver vill vi anföra följande:

Sverigedemokraterna välkomnar att förvaltningen delar vår syn på behovet av att förskolelärare besitter kunskapen för att utföra HLR om det skulle bli påkallat. Förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande att rektor, eller av rektor utsedd person, ansvarar för information kring förskolornas säkerhetsarbete. Vi instämmer i de positiva fördelar som följer från att anpassa säkerhetsarbetet till respektive enhet men vidhåller att kompetensen inom förskolan inte är så hög som den kunde ha varit, vilket även beskrivs i motionen. Då kompetensluckor bland personalen bevisligen existerar trots dagens decentraliserade system, anser vi det nödvändigt att ta ett helhetsgrepp från stadens håll i denna specifika fråga för att åtgärda det.